A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2017. szeptember 20.*[i]

„Fellebbezés – Mezőgazdaság – Baromfihús – Fagyasztott csirke – Export-visszatérítések – A visszatérítés összegét 0 euróban megállapító 689/2013/EU végrehajtási rendelet – Jogszerűség – 1234/2007/EK rendelet – 162. és 164. cikk – A visszatérítések célja és jellege – Összegük megállapításának szempontjai – A mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság (DG) főigazgatójának a vitatott rendelet aláírására vonatkozó hatásköre – Hatáskörrel való visszaélés – »Komitológia« – 182/2011/EU rendelet – A 3. cikk (3) bekezdése – A mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó irányítóbizottsággal történő konzultáció – A végrehajtási rendelet tervezetének e bizottság ülésén való előterjesztése – A határidők betartása – Lényeges eljárási szabályok megsértése – A joghatások fenntartásával történő megsemmisítés”

A C-183/16. P. sz. ügyben,

a **Tilly-Sabco SAS** (székhelye: Guerlesquin [Franciaország], képviselik: R. Milchior, F. Le Roquais és S. Charbonnel avocats)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2016. március 23-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: A. Lewis és K. Skelly, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Doux SA** (székhelye: Châteaulin [Franciaország])

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (előadó), C. G. Fernlund és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. március 1-jei tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: francia.

a főtanácsnok indítványának a 2017. május 4-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésében a Tilly-Sabco SAS az Európai Unió Törvényszéke 2016. január 14-i Tilly-Sabco kontra Bizottság ítéletének (T-397/13, EU:T:2016:8, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítélettel a Bíróság elutasította a baromfihús-ágazatban alkalmazandó export-visszatérítések megállapításáról szóló, 2013. július 18-i 689/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2013. L 196., 13. o.; a továbbiakban: vitatott rendelet) megsemmisítése iránt benyújtott keresetét.

Jogi háttér

Az 1234/2007 rendelet

2 A 2013. május 13-i 517/2013/EU rendelettel (HL 2013. L 158., 1. o.) módosított, a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) (HL 2007. L 299., 1. o.; helyesbítés: HL L 63., 30. o., a továbbiakban: 1234/2007 rendelet) (65) és (77) preambulumbekezdése értelmében:

„(65) Az egységes [uniós] piac magában foglal egy, a [z Unió] külső határain alkalmazandó kereskedelmi rendszert. Ennek a kereskedelmi rendszernek behozatali vámokat és export-visszatérítéseket kell magában foglalnia, valamint – elvben – stabilizálnia kell a [belső] piacot. A kereskedelmi rendszernek a többoldalú kereskedelmi tárgyalások uruguayi fordulója során vállalt kötelezettségeken kell alapulnia.

[…]

(77) A harmadik országokba irányuló kivitel után járó – a[z Unión] belüli árak és a világpiaci árak közötti különbségen alapuló és a Közösségnek a WTO-ban tett kötelezettségvállalásai által meghatározott korlátokon belüli – visszatérítések odaítélésére vonatkozó rendelkezéseknek arra kell szolgálniuk, hogy biztosítsák a [z Unió] részvételét az e rendelet hatálya alá tartozó egyes termékek nemzetközi kereskedelmében. A támogatott kivitelnek értékbeli és mennyiségi korlátok között kell maradnia”.

3 Az 1234/2007 rendelet 162. cikke (1) bekezdésében többek között az alábbiakat mondta ki:

„A kivitel világpiaci árfolyamok vagy árak alapján történő lebonyolításának lehetővé tételéhez szükséges mértékben, valamint a[z EUMSZ 218. cikkel] összhangban kötött megállapodásokból eredő korlátokon belül az említett árfolyamok vagy árak és a[z uniós] árak közötti különbséget export-visszatérítés révén ki lehet egyenlíteni:

a) a következő ágazatok további feldolgozás nélkül exportálandó termékei esetében:

[…]
viii. baromfihús”.

4 Az 1234/2007 rendelet „Az export-visszatérítés mértékének megállapítása” című 164. cikkének (1)–(3) bekezdése így rendelkezett:

„(1) Az export-visszatérítések a[z Unió] egészére nézve azonosak. A rendeltetési helytől függően azonban lehetnek eltérések, különösen amennyiben ezt a világpiaci helyzet, egyes piacok sajátos követelményei vagy a[z EUMSZ 218. cikkel] összhangban kötött megállapodásokból eredő kötelezettségek szükségessé teszik.

(2) A visszatérítések mértékét a Bizottság állapítja meg.

A visszatérítések megállapíthatók:

a) rendszeres időközönként;

b) pályázati felhívással olyan termékek esetében, amelyekre vonatkozóan erről az eljárásról ezen rendelet alkalmazásának a 204. cikk (2) bekezdése szerinti időpontját megelőzően már rendelkeztek.

Amennyiben a visszatérítés mértékét nem pályázati eljárás útján állapítják meg, legalább három havonta egyszer meg kell állapítani azoknak a termékeknek a jegyzékét, amelyekre export-visszatérítés jár, valamint a visszatérítés összegét. A visszatérítés összege azonban három hónapon túl is azonos szinten maradhat, és ha szükséges, a Bizottság – a 195. cikk (1) bekezdésében említett bizottság segítsége nélkül – valamely tagállam kezdeményezésére vagy saját kezdeményezésére a közbeeső időszakban is módosíthatja azt.

(3) Az egyes meghatározott termékekre vonatkozó visszatérítés mértékének megállapításakor az alábbi tényezők legalább egyikét figyelembe kell venni:

a) a fennálló helyzet és a várható tendenciák a következők tekintetében:

– az adott termék árai és rendelkezésre állása a [belső] piacon,

– a termék világpiaci árai;

b) a közös piacszervezés céljai, azaz az egyensúlynak, valamint az árak és a kereskedelem természetes fejlődésének a biztosítása ezen a piacon;

c) a Közösség piacán a kínálat és a kereslet közötti elhúzódó egyensúlyhiányt okozó zavarok elkerülésének a szükségessége;

d) a tervezett export gazdasági vonatkozásai;

e) a[z EUMSZ 218. cikknek] megfelelően kötött megállapodásokból eredő korlátok;

f) a[z uniós] alaptermékeknek a harmadik országokba való kivitelre szánt, feldolgozott áruk előállításához történő felhasználása és a harmadik országokból a feldolgozási szabályok alapján behozott termékek felhasználása közötti egyensúly megteremtésének a szükségessége;

g) a legméltányosabb mértékű költségek az értékesítés, valamint a[z uniós] piacokról a[z uniós] kikötőkbe vagy más exporthelyszínekre történő szállítás, továbbá a rendeltetési országokba való továbbítás vonatkozásában;

h) a [belső] piacon meglévő kereslet;

i) a sertéshús-, a tojás- és a baromfihús-ágazat tekintetében az ezen ágazatok termékeinek a[z Unión] belüli előállításához szükséges takarmánygabona-mennyiség [uniós] árai és világpiaci árai közötti különbség”.

5 Az 1234/2007 rendelet „Bizottság” című 195. cikkének (1) és (2) bekezdése előírta:

„(1) A Bizottság munkáját a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó irányítóbizottság (a továbbiakban: az irányítóbizottság) segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam egy hónap”.

6 Az 1234/2007 rendelet „A Bizottság szervezése” című 196. cikkének szövege az alábbi volt:

„A 195. cikk (1) bekezdésében említett irányítóbizottság üléseinek összeállítása során figyelembe kell venni különösen annak feladatkörét, az ülésén tárgyalandó kérdés sajátosságait és a megfelelő szakértelem igénybevételének szükségességét.”

7 Az 1234/2007 rendeletet hatályon kívül helyezte a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.).

A 182/2011 rendelet

8 A Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 55., 13. o.) első bevezető hivatkozása így szól:

„tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 291. cikke (3) bekezdésére”.

9 A 182/2011 rendelet (4)–(9) preambulumbekezdése értelmében:

„(4) Az EUMSZ jelenleg úgy rendelkezik, hogy az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak meg kell állapítania a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit.

(5) Biztosítani kell, hogy az ilyen ellenőrzési eljárások egyértelműek, hatékonyak és a végrehajtási jogi aktus jellegével arányosak legyenek, továbbá hogy tükrözzék az EUMSZ intézményi követelményeit, valamint az 1999/468/EK határozat végrehajtása során nyert tapasztalatokat, illetve az annak során követett közös gyakorlatokat.

(6) Az olyan alap jogi aktusok esetében, amelyeknél a végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadásához tagállami ellenőrzés szükséges, indokolt a tagállamok képviselőiből álló, és a Bizottság elnökletével működő bizottságokat létrehozni az ellenőrzés érdekében.

(7) Az ellenőrzési mechanizmusnak adott esetben fellebbviteli bizottság elé terjesztést is magában kell foglalnia, e bizottságnak pedig a megfelelő szinten kell összeülnie.

(8) Az egyszerűsítés érdekében a Bizottság végrehajtási hatásköreit csak két eljárás egyikének keretében gyakorolhatja, nevezetesen a tanácsadó bizottsági eljárásban vagy a vizsgálóbizottsági eljárásban.

(9) A további egyszerűsítés érdekében közös eljárási szabályokat kell alkalmazni a bizottságokra, ideértve a működésükre és azon lehetőségre vonatkozó alapvető rendelkezéseket, hogy írásbeli eljárásban nyilvánítsanak véleményt”.

10 A 182/2011 rendelet „Az eljárások kiválasztása” című 2. cikkének (1) és (2) bekezdése előírja:

„(1) Az alap jogi aktus a szükséges végrehajtási jogi aktus jellegének vagy hatásának megfelelően előírhatja a tanácsadó bizottsági eljárás vagy a vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazását.

(2) A vizsgálóbizottsági eljárás különösen az alábbiak elfogadására alkalmazandó:

a) általános hatályú végrehajtási jogi aktusok;

b) az alábbiakhoz kapcsolódó egyéb végrehajtási jogi aktusok:
   i. a jelentős következményekkel járó programok;
   ii. a közös mezőgazdasági és a közös halászati politika;
   iii. környezetvédelem, biztonság és védelem, vagy az emberek, állatok, illetve növények egészségének és biztonságának védelme;
   iv. közös kereskedelempolitika;
   v. adózás.”

11 A 182/2011 rendelet „Közös rendelkezések” című 3. cikkének (1)–(4) és (7) bekezdése így rendelkezik:

„(1) Az e cikkben foglalt közös rendelkezések a 4–8. cikkben említett valamennyi eljárásra alkalmazandók.

(2) A Bizottságot egy, a tagállamok képviselőiből álló bizottság segíti. A bizottság elnöke a Bizottság egyik képviselője. Az elnök nem vesz részt a bizottsági szavazásban.

(3) Az elnök a bizottság elé terjeszti a Bizottság által elfogadandó végrehajtási jogi aktus tervezetét.

Az elnök a bizottság ülését – a kellően indokolt esetek kivételével – legkorábban a végrehajtási jogi aktus tervezetének és a napirendtervezetnek a bizottság elé terjesztésétől számított 14. napra hívja össze. A bizottság az elnök által az ügy sürgősségének megfelelően megállapított határidőn belül véleményt nyilvánít a végrehajtási jogi aktus tervezetéről. A határidőket arányosan kell megállapítani, elegendő időt és megfelelő lehetőséget biztosítva a bizottsági tagoknak a végrehajtási jogi aktus tervezetének vizsgálatára és a véleménynyilvánításra.

(4) Amíg a bizottság nem nyilvánított véleményt, bármely bizottsági tag javasolhat módosításokat, az elnök pedig módosított változatokat terjeszthet elő a végrehajtási jogi aktus tervezetéhez.

Az elnök törekszik arra, hogy megtalálja a bizottságon belül a lehető legnagyobb támogatottságot élvező megoldásokat. Az elnök tájékoztatja a bizottságot arról, hogy a vitákat és a módosító javaslatokat milyen módon vették figyelembe, különös tekintettel a bizottságon belül széles körű támogatást élvező javaslatokra.

[…]

(7) Az ellenőrzési mechanizmus adott esetben fellebbviteli bizottság elé terjesztést is magában foglal.

A fellebbviteli bizottság a Bizottság javaslata alapján, a tagok egyszerű többségével elfogadja eljárási szabályzatát.

Amennyiben a végrehajtási jogi aktus tervezetét a fellebbviteli bizottság elé terjesztik, a bizottság leghamarabb 14 nappal – a kellően indokolt esetek kivételével – és legkésőbb hat héttel a beterjesztést követően összeül. A (3) bekezdés sérelme nélkül, a fellebbviteli bizottság a beterjesztést követő két hónapon belül nyilvánít véleményt.

A fellebbviteli bizottság elnöke a Bizottság egy képviselője.

Az elnök – annak érdekében, hogy a tagállamok és a Bizottság biztosítani tudják a képviselet megfelelő szintjét – a bizottság tagjaival szoros együttműködésben határozza meg a fellebbviteli bizottság ülésének időpontját. A Bizottság az eljárási szabályzat elfogadása céljából 2011. április 1-jéig összehívja a fellebbviteli bizottság első ülését”.

12 A 182/2011 rendelet „Vizsgálóbizottsági eljárás” című 5. cikkének (1)–(4) bekezdése előírja:

„(1) Amennyiben a vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazandó, a bizottság az [EUSZ] 16. cikk[…] (4) és (5) bekezdésében, és adott esetben, a Bizottság javaslata alapján elfogadandó jogi aktusokkal kapcsolatban az EUMSZ 238. cikkének (3) bekezdésében meghatározott többséggel nyilvánít véleményt. A tagállamok bizottságbeli képviselőinek szavazatait az ugyanezen cikkekben meghatározott módon kell súlyozni.

(2) Ha a bizottság véleménye kedvező, a Bizottság elfogadja a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

(3) A 7. cikk sérelme nélkül, ha a bizottság véleménye kedvezőtlen, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét. Amennyiben szükség van végrehajtási jogi aktusra, az elnök további megvitatás céljából a kedvezőtlen véleménynyilvánítástól számított két hónapon belül a végrehajtási jogi aktus tervezetének módosított változatát ugyanazon bizottság elé terjesztheti, vagy a végrehajtási jogi aktus tervezetét a véleménynyilvánítástól számított egy hónapon belül a fellebbviteli bizottság elé terjesztheti.

(4) Ha a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság elfogadhatja a végrehajtási jogi aktus tervezetét, a második albekezdésben meghatározott esetek kivételével. Amennyiben a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, az elnök a bizottság elé terjesztheti annak módosított változatát.

[…]”

13 Az említett rendelet „Azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok” című 8. cikkének (1)–(4) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A 4. és az 5. cikktől eltérve, az alap jogi aktus előírhatja, hogy kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben e cikket kell alkalmazni.

(2) A Bizottság valamely bizottsághoz történő előzetes benyújtás nélkül azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktust fogad el, amely legfeljebb hat hónapig marad hatályban, amennyiben az alap jogi aktus másként nem rendelkezik.

(3) Az elnök a (2) bekezdésben említett jogi aktust legkésőbb 14 nappal az elfogadását követően a megfelelő bizottság elé terjeszti, hogy kikérje annak véleményét.

(4) Amennyiben vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazandó, és a bizottság kedvezőtlen véleményt nyilvánít, a Bizottság haladéktalanul hatályon kívül helyezi a (2) bekezdéssel összhangban elfogadott végrehajtási jogi aktust”.

14 A 182/2011 rendelet „Eljárási szabályzatok” című 9. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„Minden bizottság, elnökének javaslatára, tagjainak egyszerű többségével elfogadja saját eljárási szabályzatát a Bizottság által a tagállamokkal folytatott konzultációt követően kidolgozandó eljárásiszabályzat-minta alapján. Ezt a mintát a Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi.

Amennyiben szükséges, a már működő bizottságok eljárási szabályzatukat hozzáigazítják az eljárásiszabályzat-mintához”.

A komitológiai határozatok

15 A Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1987. július 13-i 87/373/EGK tanácsi határozat (HL 1987. L 197., 33. o.) 2. cikke második bekezdésének és hatodik bekezdése első két mondatának, valamint a 87/373 határozatot hatályon kívül helyező, a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat (HL 1999. L 184., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 124. o.) (a továbbiakban együtt: komitológiai határozatok) 3. cikke (2) bekezdésének és 4. cikke (2) bekezdése első két mondatának szövege azonos, és így szól:

„A Bizottság képviselője a bizottság elé terjeszti a meghozandó intézkedések tervezetét. A bizottság, az elnöke által az ügy sürgősségére tekintettel megállapított határidőn belül, véleményt nyilvánít a tervezetről a Bizottság képviselője benyújtja a bizottságnak a meghozandó intézkedések tervezetét”.

16 Az 1999/468 határozatot hatályon kívül helyezte a 182/2011 rendelet.

Az irányítóbizottság eljárási szabályzata

17 Az irányítóbizottság eljárási szabályzata 3. cikkének szövege a következő:

„(1) A 182/2011/EU rendelet 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdése alkalmazásában az elnök – az ügy sürgősségét és összetettségét is figyelembe véve – az ülés előtt kellő idővel, de legkésőbb az ülés előtt 14 naptári nappal megküldi a bizottság tagjainak az ülésre szóló meghívót, a napirend tervezetét, és annak a végrehajtási jogi aktusnak a tervezetét, amelyről a bizottságnak véleményt kell nyilvánítania. Az üléssel kapcsolatos egyéb dokumentumokat, különösen a végrehajtási jogi aktus tervezetét kísérő dokumentumokat, amennyiben lehetséges, ugyanezen határidőn belül kell megküldeni.

Egyes olyan területeken azonban, ahol rendszeresen gyors fellépésre van szükség vagy olyan esetekben, amikor az alap-jogiaktus konkrét kötelező időkeretet ír elő a fellépésre, rövidebb határidőt is elő lehet írni. […]

(2) Az elnök, kellően indokolt esetekben, saját kezdeményezésére vagy egy bizottsági tag kérésére lerövidítheti a dokumentumok megküldésének az (1) bekezdés első albekezdésében említett határidejét. A határidő nem lehet öt naptári napnál rövidebb, kivéve rendkívül sürgős esetekben, és különösen akkor, ha a cél a mezőgazdasági piacok jelentős zavarának elkerülése vagy az EUMSZ 325. cikke értelmében az Unió pénzügyi érdekeinek védelme”.

A jogvita előzményei

18 A Tilly-Sabco közel-keleti országokba irányuló, egész fagyasztott csirkék exportjával foglalkozó francia társaság.

19 A Bizottság, többek között az 1234/2007 rendelet 162. és 164. cikkével összhangban, végrehajtási rendeletek útján rendszeres időközönként megállapította a baromfihús-ágazatban alkalmazandó export-visszatérítések összegét.

20 A baromfihús-ágazatban alkalmazott export-visszatérítések megállapításáról szóló, 2010. június 17-i 525/2010/EU bizottsági rendelet (HL 2010. L 152., 5. o.) elfogadása óta e visszatérítések összege a fagyasztott csirkék három kategóriáját illetően fokozatos csökkentés tárgyát képezte. Először 40 euró/100 kg-ról 32,50 euró/100 kg-ra csökkentették. Ez utóbbi összeget, miután azt nyolc egymást követő végrehajtási rendelet változatlanul hagyta, később a baromfihús-ágazatban alkalmazandó export-visszatérítések megállapításáról szóló, 2012. október 18-i 962/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2012. L 288., 6. o.) értelmében 21,70 EUR / 100 kg-ra csökkentették.

21 A baromfihús-ágazatban alkalmazandó export-visszatérítések megállapításáról szóló, 2013. január 17-i 33/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2013. L 14., 15. o.) a szóban forgó fagyasztott csirkék három kategóriája tekintetében 10,85 EUR/100 kg összegű export-visszatérítési összegről rendelkezett, újabb csökkentést vezetve be. Ezen összeget később a baromfihús-ágazatban alkalmazandó export-visszatérítések megállapításáról szóló, 2013. április 18-i 360/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2013. L 109., 27. o.) változatlanul hagyta.

22 A Bizottság a vitatott rendelettel hatályon kívül helyezte a 360/2013 végrehajtási rendeletet, és a fagyasztott csirkék három kategóriája – nevezetesen a 0207 12 10 9900, 0207 12 90 9190 és 0207 12 90 9990 kódszámúak – tekintetében nullában állapította meg az export-visszatérítés összegét. A visszatérítéseknek a vitatott rendelet mellékletében átvett és a baromfihús-ágazatban alkalmazandó export-visszatérítések megállapításáról szóló, 2011. október 20-i 1056/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2011. L 276., 31. o.) által nullában megállapított összege a másik hat termékkategória – főként naposcsibék – tekintetében nem módosult. A vitatott rendelet melléklete szerint az export-visszatérítésekkel érintett célországok többek között a közel-keleti országok.

23 A vitatott rendelet tervezetét az irányítóbizottság 2013. július 18-i ülésén terjesztették elő és bocsátották szavazásra.

24 Az e tekintetben követett eljárással kapcsolatban a Bizottság az alábbiakat fejtette ki a Törvényszék előtt.

25 2013. július 16-án, vagyis két nappal az irányítóbizottság ülése előtt, a Bizottság levélben megküldte az irányítóbizottság tagjainak az „EU Market situation for poultry” (a baromfihús uniós piaci helyzete) című dokumentumot.

26 Az irányítóbizottság 2013. július 18-i ülésének délelőttje folyamán a Bizottság ismertette a baromfihús piacának helyzetét. Ezen ülés délután – 13 óra után – tovább folytatódó részében, a Bizottság ismertette az irányítóbizottság előtt a vitatott rendelet tervezetét. Egy szabványos rendeletről volt szó, amelyben egyedül a számokat igazították ki. Közelebbről, az export-visszatérítéseket megállapító egyik korábbi rendelet fénymásolatáról volt szó, amelyen a visszatérítési összegekre vonatkozó részeket ceruzával áthúzták.

27 A vitatott rendelet tervezetét ezt követően szavazásra bocsátották. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság (DG) főigazgatója ugyanaznap 15 óra 46 perckor elvégezte az önhitelesítéssel kapcsolatos alakiságokat annak érdekében, hogy a vitatott rendeletet másnap az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé lehessen tenni, azért, hogy azonnal hatályba léphessen és alkalmazható legyen.

28 A vitatott rendelet (1)–(3), (6) és (7) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„(1) Az 1234/2007/EK rendelet 162. cikkének (1) bekezdése szerint a rendelet I. mellékletének XX. részében említett termékek világpiaci ára és uniós piaci ára közötti különbséget export-visszatérítés révén ki lehet egyenlíteni.

(2) A baromfihús-ágazat jelenlegi piaci helyzetére való tekintettel indokolt export-visszatérítéseket megállapítani az 1234/2007/EK rendelet 162., 163., 164., 167. és 169. cikkében meghatározott szabályokkal és kritériumokkal összhangban.

(3) Az 1234/2007/EK rendelet 164. cikkének (1) bekezdése szerint a visszatérítés mértéke a rendeltetési helytől függően változhat, különösen amennyiben ezt a világpiaci helyzet, egyes piacok sajátos követelményei vagy [az EUMSZ 218. cikkel] összhangban kötött megállapodásokból eredő kötelezettségek szükségessé teszik.

[…]

(6) A piaci zavarok elkerülése, a piaci spekulációk megelőzése, valamint a hatékony kezelés biztosítása érdekében indokolt, hogy e rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lépjen hatályba.

(7) A[z irányítóbizottság] az elnöke által megállapított határidőn belül nem nyilvánított véleményt”.

29 A vitatott rendelet 1. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Az 1234/2007/EK rendelet 164. cikkében foglaltaknak megfelelően export-visszatérítést kell nyújtani az e rendelet mellékletében meghatározott termékekre az ugyanott meghatározott összegek erejéig, az e cikk (2) bekezdésében előírt feltételek mellett”.

30 Az említett melléklet az export-visszatérítések összegét valamennyi érintett termék vonatkozásában 0-ban állapította meg.

31 A vitatott rendeletet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság (DG) főigazgatója aláírta, 2013. július 19-én közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és e rendelet ugyanaznap hatályba lépett.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

32 A Törvényszék Hivatalához 2013. augusztus 6-án benyújtott keresetlevelében a Tilly-Sabco a vitatott rendelet megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő.

33 Keresetének alátámasztásaként öt jogalapra hivatkozott, amelyek közül az elsőt a lényeges eljárási szabályok megsértésére és az eljárással való visszaélésre, a másodikat eljárási hibára és a hatáskör hiányára, a harmadikat az indokolás hiányára, a negyediket a jogszabályok megsértésére, illetve nyilvánvaló értékelési hibára, az ötödiket pedig a bizalomvédelem elvének megsértésére alapította.

34 A Törvényszék a megtámadott ítélettel mindenekelőtt elfogadhatónak nyilvánította a keresetet, és úgy ítélte meg, hogy a vitatott rendelet az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének értelmében vett, végrehajtási intézkedéseket maga után nem vonó rendeleti jellegű jogi aktusok körébe tartozik, majd ezt követően a keresetet érdemben elutasította, végül a Tilly-Sabcót kötelezte saját költségeinek a viselésére.

A felek kérelmei

35 A Tilly-Sabco azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet,

– semmisítse meg a vitatott rendeletet, és

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

36 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést és

– a Tilly-Sabcót kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

37 Fellebbezésének alátámasztására a Tilly-Sabco négy jogalapot hoz fel. Az első jogalapot, amely öt részre tagolódik, a 182/2011 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének, valamint az 1234/2007 rendelet 162. és 164. cikkének a téves értelmezésére, a másodikat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság (DG) főigazgatója vitatott rendelet aláírására vonatkozó hatáskörének hiányára, a harmadikat, amely öt részre tagolódik, az EUMSZ 296. cikk megsértésére, az indokolás számos ellentmondására, valamint az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének a megsértésére, végül a negyedik jogalapot, amely három részre tagolódik, az indokolás ellentmondásaira, az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdése b) pontjának megsértésére és a bizonyítékok elferdítésére alapítja.

38 Elsőként egymással összefüggően az első jogalap ötödik részét, a második jogalapot, a harmadik jogalap harmadik részét, valamint a negyedik jogalap első és második részét kell megvizsgálni, amelyeket a fellebbező lényegében az 1234/2007 rendelet 162. és 164. cikkének téves értelmezésére alapít, majd másodikként együttesen az első jogalap első–negyedik részét kell megvizsgálni, amelyeket a fellebbező a 182/2011 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének téves értelmezésére alapít.

Az első jogalap ötödik részéről, a második jogalapról, a harmadik jogalap harmadik részéről, valamint a negyedik jogalap első és második részéről, amelyeket a fellebbező az 1234/2007 rendelet 162. és 164. cikkének téves értelmezésére alapít

A felek érvei

39 Első jogalapjának ötödik részével a Tilly-Sabco a Törvényszék megtámadott ítélete indokolását jellemző ellentmondásra hivatkozik, amennyiben ezen ítélet elutasította első kereseti jogalapjának második részét.

40 E tekintetben a Tilly-Sabco azon az álláspontón van, hogy a Törvényszék által, a Bizottság érvelésével kapcsolatban a megtámadott ítélet 149. és 255. pontjában előadottak nyilvánvalóvá teszik a hatáskörtúllépést, amennyiben a Bizottság az 1234/2007 164. cikke alapján járt el, amikor az irányítóbizottságot eszközként használta fel olyan politikai döntés meghozatalára, amely eltörli az export-visszatérítéseket, amely döntést kizárólag az említett rendelet 162. cikke alapján lehetett volna meghozni.

41 A Törvényszék közelebbről a megtámadott ítélet 162–164. pontjában nem vette számításba, hogy milyen hatást gyakorolt az, hogy 2013 októberében a piaci helyzetre tekintettel a Bizottság nem fogadott el új időszakos rendeletet, adott esetben a visszatérítések 0 euró összegének változatlanul hagyásával, amint tette azt a korábbiakban a visszatérítés mértékének változatlanul hagyása esetén.

42 Második jogalapjával a Tilly-Sabco felrója, hogy a Törvényszék megsértette az 1234/2007 rendelet 164. cikkének (2) bekezdését, továbbá ellentmondásos indokolást adott, amikor elutasította a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság (DG) főigazgatója vitatott rendelet aláírására vonatkozó hatáskörének hiányára alapított második kereseti jogalapját, és elvetette a megtámadott ítélet 200. pontjában a Tilly-Sabco arra alapított érvét, hogy a vitatott rendelet nem minősíthető időszakos mezőgazdasági eszköznek.

43 E tekintetben a Tilly Sabco megjegyzi, hogy kétségtelen, hogy a vitatott rendeletet nem újították meg, és ebből azt a következtetést vonja le, hogy az nem minősülhet időszakos mezőgazdasági eszköznek. A Tilly Sabco emlékeztet arra, hogy a Bizottság gyakorlata az volt, hogy háromhavonta rendeletet hozott a visszatérítések tárgyában, ám úgy határozott, hogy nem hívja össze az irányítóbizottságot annak érdekében, hogy 2013 októberében újból értékelje a visszatérítés mértékét. Márpedig ha időszakos mezőgazdasági eszközről lenne szó, a Bizottságnak el kellett volna végeznie ezt az újbóli értékelést.

44 Harmadik jogalapjának harmadik részével a Tilly-Sabco azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 253–259. pontját az indokolás ellentmondása jellemzi, amennyiben e pontok rámutatnak, hogy az export-visszatérítések 0-ban való megállapítása e visszatérítések összegének fokozatos csökkentésébe illeszkedett, és ezen utóbbi csökkentés szerkezetileg nem különbözött a korábbi csökkentésektől. A Tilly-Sabco szerint ugyanis az említett fokozatos csökkentés politikai döntésből, nem pedig az 1234/2007 rendelet 164. cikkének (3) bekezdésében előírt kritériumok alkalmazásából ered, amint azt a Bizottság elismerte első fokon előterjesztett ellenkérelmében, egy e tekintetben vállalt nemzetközi kötelezettségre utalva.

45 A Tilly-Sabco negyedik jogalapjának első részével felrója a Törvényszéknek, hogy a megtámadott ítéletet az indokolás ellentmondása jellemzi, és hogy megsértette az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének a) pontját azzal, hogy a megtámadott ítélet 301. és 302. pontjában különböző referencia-időszakokat határozott meg, és több évet számításba vett a világ- és belső piac említett rendelkezés által előírt „fennálló helyzetének” értékeléséhez.

46 Negyedik jogalapjának második részével a Tilly-Sabco azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének b) pontját azzal, hogy jóváhagyott egy, a Bizottság által vétett nyilvánvaló értékelési hibát. A Tilly-Sabco kiemeli, hogy a Törvényszék megállapította a megtámadott ítélet 289. pontjában, hogy a Brazíliából származó csirkékkel való árkülönbséget 100 kilónként 44,73 €-ra becsülték. A Tilly-Sabco felhívja a figyelmet arra, hogy ez a különbség számottevő, és export-visszatérítés nyújtását vonja magával. Ezenfelül a Törvényszék kizárólag a világpiacot vette tekintetbe, a belső piacot nem, amint azt e rendelkezés megkövetelné.

47 A Bizottság vitatja a Tilly-Sabco érvelését, és arra hivatkozik különösen, hogy ez az érvelés a közös agrárpolitika keretében az export-visszatérítés nyújtása által követett célok téves értelmezéséből ered.

A Bíróság álláspontja

48 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a Tilly-Sabco azon érvelésével, amelyet a Törvényszék ítélete indokolásának ellentmondásaira alapít, valójában a Törvényszéknek a vitatott rendelet jogszerűségéről adott értékelését vonja kétségbe az 1234/2007 162. és 164. cikkére tekintettel, amennyiben e bíróság elutasította e társaság valamennyi, az említett jogszerűség vitatására irányuló jogalapját és érvét.

49 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy az EUMSZ 39. és EUMSZ 40. cikknek, az 1234/2007 rendelet (65) és (77) preambulumbekezdésének, valamint e rendelet 164. cikke (3) bekezdése b) pontjának együttes értelmezéséből az következik, hogy az export-visszatérítések nyújtásának adott esetben a belső piac stabilizálása a célja, amint arra a Bizottság helytállóan hivatkozott.

50 Erre vonatkozóan az 1234/2007 rendelet 162. cikke mérlegelési mozgásteret biztosít a Bizottság számára a tekintetben, hogy bevezet-e export-visszatérítéseket, vagy sem, valamint következésképpen, hogy eltöröl-e minden bevezetett visszatérítést.

51 E rendelet 164. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság többek között rendszeres időközönként, legalább háromhavonta megállapítja e visszatérítések mértékét, ugyanakkor e visszatérítések maradhatnak is ugyanazon a szinten három hónapig, vagy szükség esetén módosíthatók a közbenső időszakban.

52 Az 1234/2007 rendelet 164. cikkének (3) bekezdése pontosítja a visszatérítés összegének megállapítása során tekintetbe veendő tényezőket, lehetővé téve ugyanakkor a Bizottság számára, hogy e tényezők közül az egyiket vegye figyelembe vagy többet.

53 Így az említett rendelet 164. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében figyelembe vehető többek között a fennálló helyzet és a várható tendenciák az adott termék árai és belső piacon való rendelkezésre állása tekintetében, valamint a világpiaci ára tekintetében. E cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében figyelembe vehetők a közös piacszervezés céljai, amelyek az egyensúlynak, valamint az árak és a kereskedelem természetes fejlődésének e piacon történő biztosítására irányulnak.

54 Ebből mindenekelőtt az következik, hogy, mivel az 1234/2007 rendelet 164. cikkének (3) bekezdése semmilyen kifejezett összeget vagy konkrét számítási módszert nem ír elő, nincs akadálya annak, hogy az e rendelkezésben említett tényezők Bizottság általi vizsgálata 0-s összeg időszakos megállapításához vezessen.

55 Továbbá, mivel e rendelet 164. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára mind azt, hogy a visszatérítések mértékét több mint három hónapig változatlan szinten tartsa, mind azt, hogy annak mértékét a közbeeső időszakban módosítsa, nem állapítható meg, hogy e rendelkezés azt írja elő a számára, hogy rendszeresen, háromhavonta össze kell hívnia az irányítóbizottság ülését csupán a korábban megállapított visszatérítések meghosszabbításának tudomásulvétele céljából. Egy ilyen értelmezés ugyanis, amely a Bizottságot és az irányítóbizottságot ülések felesleges tartására kötelezné, nem lenne összeegyeztethető a megfelelő ügyintézés elvével.

56 Végül, tekintettel arra, hogy az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének magából a szövegéből következik, hogy a Bizottság az e rendelkezésben foglalt egy vagy több tényező alapján határozhatja meg az export-visszatérítés mértékét, meg kell állapítani, hogy az e rendelkezés alapján elfogadott rendelet nem szenved nyilvánvaló értékelési hibában, ha ez az értékelés érvényesen alapulhatott legalább e tényezők egyikén.

57 A jelen ügyben először is a vitatott rendelet 1. cikkének (1) bekezdéséből, valamint (2) és (3) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság e rendelet elfogadásával nem akként jár el, hogy az 1234/2007 rendelet 162. cikke alapján a korábban nyújtott export-visszatérítést eltörölte és azt egy pozitív összegben állapította meg, hanem akként, hogy az 1234/2007 rendelet 164. cikke értelmében a vitatott export-visszatérítés tekintetében 0-s összeget állapított meg.

58 Másodszor, vitathatatlan, hogy ezen összeg megállapítása többek között az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének b) pontjában kimondott kritériumon alapult.

59 Márpedig a Tilly-Sabco azon kifogása, amely szerint a Törvényszék értékelése során nem vette figyelembe a belső piacot, és eltekintett attól, hogy a Brazíliából származó csirkék áraival fennálló különbség export-visszatérítés nyújtását teszi szükségessé, a megtámadott ítélet téves értelmezéséből ered, ugyanis a Törvényszék a megtámadott ítélet 282–294. pontjában részletekbe menően megvizsgálta a belső piacot a vitatott rendelet elfogadásának időpontjában jellemző helyzetet.

60 Ez az érvelés továbbá, amint azt a Bizottság helytállóan megjegyzi, általában az export-visszatérítés céljainak és különösen az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdése b) pontjának a téves értelmezéséből ered, mivel önmagában az árkülönbség egyáltalán nem teszi szükségessé export-visszatérítés nyújtását.

61 Következésképpen a Tilly-Sabco arra vonatkozó érvelése, hogy a Törvényszék megsértette az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének b) pontját, minden alapot nélkülöz.

62 Ilyen körülmények között és a jelen ítélet 56. pontjában megállapítottakkal összhangban, az az érvelés, amellyel a Tilly-Sabco a Törvényszéknek a vitatott rendelet jogszerűségére vonatkozóan, az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének a) pontjára tekintettel adott értelmezését vitatja, el kell utasítani, mint hatástalan érvelést.

63 Harmadszor, még azt feltételezve is, hogy elfogadható a Tilly-Sabco arra vonatkozó érvelése, hogy a Bizottság elmulasztotta 2013 októberében új rendelet elfogadását, annak, tekintettel a jelen ítélet 55. pontjában foglalt megfontolásokra, semmi esetre nem adható hely. Ebből egyébiránt az következik, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság (DG) főigazgatójának a vitatott rendelet aláírására vonatkozó hatáskörét ezen érvelés egyáltalán nem teszi kétségessé.

64 Negyedszer, amennyiben a Tilly-Sabco úgy ítéli meg, hogy az általa a Törvényszék által hivatkozott tényezők alátámasztják a hatáskörrel való visszaélését, emlékeztetni kell arra, hogy valamely jogi aktus csak akkor jogellenes hatáskörrel való visszaélés miatt, ha objektív, releváns és egybehangzó valószínűsítő körülmények alapján nyilvánvaló, hogy azt kizárólag vagy legalábbis elsősorban azon céltól eltérő cél elérése érdekében fogadták el, amelyre a szóban forgó jogkört biztosították, vagy az ügy körülményeinek kezelésére a Szerződések által kifejezetten előírt eljárás megkerülése érdekében fogadták el (2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélet, C-117/10, EBHT, EU:C:2013:786, 96. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

65 Márpedig meg kell állapítani, hogy a Tilly-Sabco nem hivatkozott ilyen valószínűsítő körülményekre.

66 Ugyanis egyrészt a Bizottság által a vitatott rendelet elfogadása során elérni kívánt céllal kapcsolatban az ügyiratok egyikének alapján sem jelenthető ki, hogy ezen intézmény kizárólag vagy legalábbis elsősorban azon céltól eltérő célt követett, mint amelyeket e rendelet (2) és (3) preambulumbekezdése kimond, vagyis hogy az 1234/2007 rendelet 164. cikkével összhangban állapítsa meg az export-visszatérítés mértékét.

67 E tekintetben meg kell állapítani, hogy e rendelkezés tág mérlegelési jogkört biztosít a Bizottság számára, és az, hogy ezen intézmény 2013 októberében nem fogadott el új rendeletet, továbbá hogy állítólagosan a vitatott rendelet elfogadását megelőzően vállalt nemzetközi kötelezettségekre hivatkozik, nem minősíthetők objektív, releváns és egybehangzó valószínűsítő körülményeknek, amelyek alapján megállapítható lenne, hogy az említett intézmény ezen intézmény azon céltól eltérő célt követett, mint amelyeket különösen az 1234/2007 rendelet 164. cikke (3) bekezdésének b) pontja kimond.

68 Másrészt a Tilly-Sabco nem állítja, hogy a Bizottság megkísérelte megkerülni az elsődleges jog által előírt eljárást.

69 A fenti megfontolásokból nem következik a Törvényszék által elkövetett semmilyen téves jogalkalmazás, amely igazolhatná a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését.

70 Ilyen körülmények között az első jogalap ötödik részét, a második jogalapot, a harmadik jogalap harmadik részét, valamint a negyedik jogalap első és második részét, mint megalapozatlan jogalapokat, el kell utasítani.

Az első jogalapnak a 182/2011 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének téves értelmezésére alapított első–negyedik részéről

A felek érvei

71 A Tilly-Sabco arra hivatkozik első fellebbezési jogalapjának első részében, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 89. és 90. pontjában tévesen értékelte az „arányos határidő” 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében szereplő fogalmát.

72 Ez a rendelkezés, amennyiben akként rendelkezik, hogy „[a] határidőket arányosan kell megállapítani, elegendő időt és megfelelő lehetőséget biztosítva a[z irányítóbizottsági] tagoknak a végrehajtási jogi aktus tervezetének vizsgálatára és a véleménynyilvánításra”, annak biztosítását célozza, hogy e bizottság kellő idővel rendelkezzen a gondolkodásra és elemzésre.

73 Márpedig az, hogy az irányítóbizottság tagjai 13 óra után kapták kézhez a vitatott rendelet tervezetét, amelyben a visszatérítések összegei szerepeltek, jóllehet a bizottság ülése 15 óra 46 perckor ért véget, nem biztosított a számukra „elegendő időt és megfelelő lehetőséget a végrehajtási jogi aktus tervezetének vizsgálatára és a véleménynyilvánításra”, e határidő nem tekinthető tehát az említett rendelkezés értelmében vett „arányos határidőnek”.

74 Első fellebbezési jogalapjának második részével a Tilly-Sabco azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette ugyanezen rendelkezést, amikor azt állapította meg, hogy a helyzet sürgősséggel jellemezhető, holott a Bizottság nem hivatkozott semmilyen sürgősségre.

75 A Tilly-Sabco megjegyzi, hogy a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése lehetővé „kellően indokolt esetben” lehetővé teszi, hogy ne tartsák tiszteletben az előírt határidőt, mivel e határidő lerövidíthető „az ügy sürgősségének megfelelően”. A Tilly-Sabco arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megállapította a megtámadott ítélet 111. és 112. pontjában, hogy a Bizottság a jelen ügyben nem hivatkozott a sürgősség fennállására, a Törvényszék mégis úgy ítélte meg a megtámadott ítélet 113–119. pontjában, hogy a szóban forgó helyzetet sürgősség jellemzi, amely indokolja az említett határidő be nem tartását.

76 A törvényszék ezen indokok elfogadásával nem csupán fenntartott egy olyan indokolást, amelyre a Bizottság nem hivatkozott, de a megtámadott ítéletet is önmagának ellentmondóan indokolta. Ezenfelül a javasolt értékekre vonatkozó információkiszivárgás kockázata nem nyert megállapítást, arra tehát nem vonatkozhat a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése, így az nem indokolhatja az adott projekt vizsgálatára előírt határidő hiányát. Az eljárásiszabályzat-minta ugyanis rámutat, hogy kivételesen sürgős eset áll fenn „különösen ha az emberek vagy állatok egészségét veszély fenyegeti”.

77 Első jogalapjának harmadik részével a Tilly-Sabco azt állítja, hogy a Törvényszék nem tett eleget az említett rendelkezés által előírt határidő céljának.

78 A Tilly-Sabco kiemeli egyrészt, hogy ugyanezen rendelkezés előírja, hogy a végrehajtási jogi aktus tervezetét, amely a javasolt visszatérítés összegét tartalmazza, az előírt határidőn belül kell előterjeszteni, másrészt a Törvényszék rámutatott a megtámadott ítélet 93. pontjában, hogy a piaci helyzetre vonatkozó információkat kellő időben megküldték az irányítóbizottság tagjainak. Márpedig e dokumentumok megküldése nem enyhítheti a vitatott rendelet tervezetének előterjesztésére előírt határidő be nem tartását.

79 Ellentétben azzal, amit a Törvényszék sugallni tűnik a megtámadott ítélet 95. pontjában, e dokumentumok kézhezvétele nem tette lehetővé az említett tagok számára, hogy kikérjék az érintett gazdasági szereplők, köztük a fellebbező véleményét a visszatérítés tervezett összegéről. Ezenkívül az említett dokumentumok semmi esetre sem voltak elégségesek ahhoz, hogy lehetővé tegyék az irányítóbizottság tagjai számára, hogy megalapozott véleményt alkothassanak, tekintettel arra, hogy a javasolt összeg nem volt bennük feltüntetve.

80 Következésképpen nem kerülhetett sor tényleges vitára a tagállamok között az irányítóbizottság ülését megelőzően vagy e bizottság tagjai között az ülés folyamán, amelyet 2013. július 18-án délelőtt tartottak, miáltal sérült a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése, amely kifejezetten előírja, hogy „megfelelő lehetőséget” kell biztosítani a bizottsági tagoknak a végrehajtási jogi aktus tervezetének vizsgálatára és a véleménynyilvánításra.

81 A jogalap negyedik részével a Tilly-Sabco felrója, hogy a Törvényszék megsértette e rendelkezést a Bizottság jogellenes, 1962 óta állandóként jellemzett gyakorlatát érvényesítve, eltekintve minden, a lerövidített határidő alkalmazása megalapozottságának indokolására vonatkozó kötelezettségtől. A Tilly-Sabco megjegyzi, hogy ha e gyakorlat ténylegesen állandó és szükséges lett volna, semmi akadálya nem lett volna, hogy a Bizottság azt, 39 évi gyakorlatot követően, tekintetbe vegye a 182/2011 rendelet elfogadása során.

82 A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az első jogalap első–negyedik része kizárólag a megtámadott ítélet bírálatára irányul, miszerint a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Bizottság irányítóbizottsággal folytatott konzultációja szabályos. Márpedig a megtámadott ítélet a 182/2011 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének és az irányítóbizottság eljárási szabályzata 3. cikkének értelmezése vonatkozásában egyáltalán nem hibás.

83 Ezenkívül a Törvényszék független módon állapította meg, hogy az irányítóbizottság tagjainak a piaci helyzetről a Bizottság által nyújtott információknak köszönhetően módjukban állt, hogy a vitatott rendelet tervezetéről határozzanak az annak elfogadását megelőző délelőtt folyamán, és nem tiltakoztak a Bizottság eljárásának módja ellen.

84 Mindenesetre a Törvényszék helytállóan emelte ki a megtámadott ítélet 123. és 124. pontjában, hogy a valamely bizottsággal folytatott konzultációra vonatkozó szabályok tagjai előjogai tiszteletben tartásának biztosítását célozzák, és nem a gazdasági szereplők védelmére irányulnak. Következésképpen e gazdasági szereplők nem hivatkozhatnak e szabályok esetleges megsértésére.

85 A Bizottság hozzáteszi, hogy a Törvényszék a teljesség kedvéért megállapította a megtámadott ítélet 125–129. pontjában, hogy a Tilly-Sabco nem bizonyította a Bíróság ítélkezési gyakorlata által megkövetelt módon, hogy az állítólagos jogsértés hiányában az eljárás kimenetele eltérő lett volna. Márpedig a fellebbezés nem tartalmaz egyetlen tényezőt sem, amely e megállapítást gyengítené, noha semmilyen jogi vagy anyagi akadálya nincs, hogy a jelen ügyben ilyen bizonyítékot előterjesszenek. Márpedig meg kell állapítani, hogy az irányítóbizottság határozathozatalának kimenetele hasonló lett volna, ha további mintegy tíz nappal rendelkezett volna a vitatott rendelet tervezetének tanulmányozására, mivel valamennyi adat a visszatérítés összegének 0-ban való megállapítását támasztotta alá.

A Bíróság álláspontja

86 A megtámadott ítélet 83–120. pontjában a Törvényszék a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírt követelményeknek megfelelőnek ítélte meg a Bizottság vitatott, ezen ítélet 76–78. pontjában leírt gyakorlatát, amely lényegében abból áll, hogy csak az irányítóbizottság ülése folyamán terjesztik elő az úgynevezett „szabványosnak” minősülő rendeletek tervezetét, amelyek az általuk felváltott rendeletektől csak a meghatározott számadatok módosítása tekintetében térnek el.

87 Míg a Tilly-Sabco vitatja e gyakorlatnak az említett követelményekkel való összhangját, a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék által elfogadott indokolás megalapozott, és arra hivatkozik továbbá, hogy a Tilly-Sabco semmi esetre sem hivatkozik e rendelkezés megsértésére, még ha az bizonyítást nyerne is.

88 E tekintetben elsőként emlékeztetni kell arra, hogy jóllehet a „rendelet” fogalma az EUMSZ 288. cikk második bekezdésében foglalt egységes meghatározásnak felel meg, az EUM-Szerződés megkülönbözteti a „jogalkotási” rendeleteket, amelyek rendes vagy különös jogalkotási eljárás keretében kerülnek elfogadásra, és amelyeket az EUMSZ 289. cikk említ, a „felhatalmazáson alapuló” rendeleteket, amelyeket a Bizottság fogad el, és a jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítik, illetve módosítják, és amelyekről az EUMSZ 290. cikk rendelkezik, és végül az EUMSZ 291. cikkben meghatározott „végrehajtási” rendeleteket.

89 Az EUMSZ 291. cikk (1) bekezdése alapján főszabály szerint a tagállamoknak kell elfogadniuk nemzeti jogukban […] a kötelező erejű uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. E cikk (2) bekezdése értelmében a Bizottság kizárólag akkor fogadhat el végrehajtási aktusokat, különleges eseteket kivéve, ha a valamely kötelező erejű uniós jogi aktus végrehajtásának egységes feltételek szerint kell történnie és az ilyen jogi aktus végrehajtási hatásköröket ruház ezen intézményre.

90 E tekintetben az EUMSZ 291. cikk (3) bekezdése bevezeti a Bizottság e végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzést, és pontosítja, hogy a Parlament és a Tanács feladata, hogy „jogalkotási” rendeletekben előre meghatározza ezen ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit.

91 A 182/2011 rendelet első bevezető hivatkozásából, valamint (4) preambulumbekezdéséből, amelyek az EUMSZ 291. cikk (3) bekezdésre utalnak, és átveszik e rendelkezés szövegét, az említett rendelet (7) preambulumbekezdéséből és 3. cikkének (7) bekezdéséből, amelyek pontosítják, hogy e rendelet az EUMSZ 291. cikk (3) bekezdése által előírt ellenőrzési mechanizmust vezeti be, valamint a 182/2011 rendelet (5) preambulumbekezdéséből, amely szerint e rendelet tükrözi az EUMSZ intézményi követelményeit, az következik, hogy az említett rendelet tekinthető ezen „jogalkotási rendeletnek”.

92 Következésképpen a 182/2011 rendelet, amely az 1999/468 határozat helyébe lépett, az említett ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit határozza meg.

93 A 182/2011 rendelet (8) és (9) preambulumbekezdése értelmében az egyszerűsítés érdekében az eljárások számát kettőre csökkentették, miáltal csak a tanácsadó bizottsági eljárást vagy a vizsgálóbizottsági eljárást tartották fenn, és közös eljárási szabályokat vezettek be a létrehozott bizottságok tekintetében, ideértve a működésükre vonatkozó alapvető rendelkezéseket.

94 A 182/2011 rendelet 5. cikkében említett és a jelen ügyben alkalmazandó eljárás keretében a bizottság esettől függően az EUSZ 16. cikk (4) és (5) bekezdésében vagy az EUMSZ 238. cikk (3) bekezdésében meghatározott többséggel nyilvánít véleményt. A 182/2011 rendelet 5. cikkének (3) bekezdése értelmében, amennyiben e vélemény kedvezőtlen, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

95 A tanácsadó bizottsági eljárásra és a vizsgálóbizottsági eljárásra irányadó alapvető rendelkezések a 182/2011 rendelet 3. cikkében találhatóak.

96 Ami a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésével bevezetett szabályok tartalmát illeti, azokat össze kell vetni a komitológiai határozatok megfelelő rendelkezéseivel, amelyek hatályban voltak azon időszak folyamán, amikor a Bizottság bevezette vitatott gyakorlatát.

97 E tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy a komitológiai határozatok azt írják elő, hogy a meghozandó intézkedések tervezetét a bizottság elé kell nyújtani, a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében pedig azt írja elő, hogy az elfogadandó végrehajtási jogi aktus tervezetét e bizottság elé kell terjeszteni.

98 Másodszor, míg a komitológiai határozatok nem írtak elő határidőt az intézkedések tervezetének előterjesztése, a napirend tervezetének megküldése és az irányítóbizottság vonatkozó ülésének megtartása között, a 182/2011 rendelet legalább tizennégy napos határidőt ír elő – kellően indokolt esetek kivételével – a végrehajtási aktus tervezetének és a napirend tervezetének az irányítóbizottság elé való terjesztése és a bizottság ülésének összehívása között.

99 Harmadszor, meg kell állapítani, hogy a 182/2011 rendelet azon határidő kikötésére vonatkozó rendelkezéseinek szövege, amelyen belül a bizottság véleményt nyilvánít, megegyezik a komitológiai határozatok szövegével. E második határidőt ekként a bizottság elnöke határozhatja meg az adott kérdés sürgősségének megfelelően.

100 Negyedszer azt, hogy a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése két különböző betartandó határidőt vezet be, megerősíti e rendelkezés utolsó mondatában „[a] határidőket arányosan kell megállapítani […]” kifejezésben a nyelvi változatok nagy többségében a többes szám alkalmazása, valamint az, hogy e cikk (7) bekezdésének harmadik albekezdése két hasonló határidőt vezet be az új fellebbviteli eljárás keretében.

101 Ötödször, meg kell állapítani, hogy jóllehet e két határidő közül az első lerövidíthető „kellően indokolt esetben”, míg a második „az ügy sürgősségének megfelelően” állapítható meg, mindkettőt „arányosan kell megállapítani, elegendő időt és megfelelő lehetőséget biztosítva a bizottsági tagoknak a végrehajtási jogi aktus tervezetének vizsgálatára és a véleménynyilvánításra”.

102 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy az első határidő valamely végrehajtási aktus tervezetének beható tanulmányozását teszi lehetővé minden ülés előtt az irányítóbizottság tagjai számára, a másiknak pedig azt kell lehetővé tennie, hogy e tervezetről véleményt formáljanak. Ezt a megállapítást megerősíti a 182/2011 rendelet 3. cikkének (4) bekezdése, amely kifejti, hogy „[a]míg a bizottság nem nyilvánított véleményt, bármely bizottsági tag javasolhat módosításokat”.

103 Egyébiránt, tekintve, hogy az EUMSZ 291. cikk (3) bekezdése kifejezetten rendelkezik a Bizottságra e cikk (2) bekezdése által ruházatott végrehajtási hatáskör gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusokról, meg kell állapítani, hogy az első határidőnek az is célja, hogy biztosítsa a tagállami kormányok – irányítóbizottsági tagjaik által történő – tájékoztatását a Bizottsági javaslatokról, hogy e kormányok belső és külső konzultációk segítségével olyan álláspontot dolgozhassanak ki, amely mindegyikük sajátos érdekeinek védelmét biztosítja az irányítóbizottságon belül.

104 Ugyanis, amint az kitűnik a 182/2011 rendelet 3. cikkének (7) bekezdéséből, az irányítóbizottság tagjai az említett kormányok képviselői, akiknek az eljárás különböző szakaszaiban képviseletük megfelelő szintjéről kell dönteniük.

105 Márpedig e megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy egy olyan gyakorlat, amely abból áll, hogy a végrehajtási aktusok tervezetét az irányítóbizottságnak csak az e tervezet vizsgálata céljából összehívott ülés folyamán terjesztik elő, összeegyeztethetetlen a 182/2011 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének mind a szövegével, mind a céljával. A Bizottság ekként eljárva ugyanis nem tartja be az első, tizennégy napos határidőt.

106 Ezenfelül e gyakorlat ellentmond a 182/2011 rendelet rendszerének is, amely rendelet 8. cikke lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy szükség esetén azonnal alkalmazandó rendeleteket fogadjon el az irányítóbizottsággal való konzultáció nélkül.

107 Végül az említett gyakorlat, amely az irányítóbizottság tagjai számára lehetetlenné teszi, hogy véleményüket kifejthessék, és módosításokat javasolhassanak a vonatkozó ülés időtartamán kívül, ellentétes e rendelet 3. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével, amelynek értelmében e tagok számára ennek lehetőségét az aktus elfogadását megelőzően mindig biztosítani kell.

108 Ami az első 14 napos határidő be nem tartásának Bizottság által hivatkozott indokolását, vagyis az információkiszivárgások kockázatát illeti, meg kell jegyezni, hogy ezen indokolás elfogadása a Bizottságnak az első határidő be nem tartása alóli módszeres felmentéséhez vezetne, mivel ilyen kockázat főszabály szerint mindig fennáll, amint azt maga a Bizottság is kijelenti. Ehhez hasonlóan az az elgondolás, amelyet a Törvényszék is előad a megtámadott ítélet 113–115. pontjában, amely szerint a sürgősség hirtelen jön létre, valahányszor végrehajtási rendeletet kell elfogadni, a biztosított kivételt módszeres jelleggel ruházná fel.

109 Végső soron semmilyen más következtetés nem vonható le abból, hogy a 182/2011 rendelet (5) preambulumbekezdése megemlíti az eljárások hatékonyságának célját, valamint az 1999/468/EK határozat végrehajtása során nyert tapasztalatokat, illetve az annak során követett közös gyakorlatokat, közelebbről a szabványos végrehajtási rendeletek elfogadását illetően, amelyek az általuk felváltott rendeletektől csak a meghatározott számadatok módosítása tekintetében térnek el, és amelyekről az irányítóbizottság ülését követően határoznak.

110 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése nem állandósít egy bevett gyakorlatot, hanem alapjaiban módosítja azt többek között azzal, hogy bevezet egy első, tizennégy napos határidőt, és e határidő célját megkülönbözteti az irányítóbizottság véleményének kibocsátását megelőző határidő céljától, és megtiltja, hogy e határidőt aránytalan, vagy olyan módon lerövidítsék, amely okafogyottá tenné őket.

111 Arra is emlékeztetni kell, hogy a Parlament és a Tanács kettőre csökkentette az ellenőrzési eljárások számát, és ezen eljárásokat az egyszerűsítés érdekében közös rendelkezések szabályozzák. Márpedig az, ha eltérő gyakorlatot követnének a leggyakoribb végrehajtási rendeletek elfogadása során, lényegében az ezen eltérő szabályoknak megfelelő eljárási alkategóriákat hozna létre.

112 Egy ilyen opció melletti döntésnek nemcsak nincs jogalapja a 182/2011 rendeletben, de ellentétes is lenne az uniós jogalkotó által kimondott célokkal.

113 Következésképpen, jóllehet a Bizottság állandó gyakorlata illeszkedhetett az említett rendelet elfogadását megelőző, tehát a komitológiai határozatok által meghatározott jogszabályi keretbe, az elsődleges jognak az EUM-Szerződés elfogadásából eredő módosításaival, majd ezt követően a másodlagos jognak a 182/2011 rendelet elfogadásából eredő módosításaival ellentétes, hogy e gyakorlat továbbra is folytatható legyen.

114 Másodszor, tekintettel többek között a jelen ítélet 90., 91., 94., 95. és 102–104. pontjában foglalt megfontolásokra, meg kell állapítani, hogy a 182/2011 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírt követelmények az EUM-Szerződés által előírt, az eljárás szabályszerűségére vonatkozó olyan lényeges szabálynak minősülnek, amelyek megsértése az érintett jogi aktus semmisségét eredményezi (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 1998. február 10-i Németország kontra Bizottság ítélet, C-263/95, EU:C:1998:47, 32. pont; 2014. június 24-i Parlament kontra Tanács ítélet, C-658/11, EU:C:2014:2025, 80. pont; 2015. december 23-i Parlament kontra Tanács ítélet, C-595/14, EU:C:2015:847, 35. pont).

115 Közelebbről a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatában úgy ítélte meg, hogy a valamely sérelmet okozó aktus elfogadására vonatkozó eljárási szabályok megsértése a lényeges eljárási szabályok megsértésének minősül, és ha az uniós bíróság a szóban forgó aktus vizsgálatakor megállapítja, hogy azt nem szabályszerűen fogadták el, az ő feladata, hogy levonja a lényeges eljárási szabály megsértésének

következményeit, és ennélfogva megsemmisítse az ilyen hibában szenvedő jogi aktust (2014. szeptember 4-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, 103. pont; 2015. június 24-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-263/13 P, EU:C:2015:415, 56. pont).

116 Márpedig, anélkül hogy állást kellene foglalni a Bizottság arra vonatkozó érve tekintetében, amely szerint a Tilly-Sabco nem hivatkozhat a 182/2011 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének megsértésére, elegendő annyit megjegyezni, hogy az uniós Bíróság feladata, hogy ha ilyen jogsértést észlel, azt hivatalból megvizsgálja (2015. június 24-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-263/13 P, EU:C:2015:415, 56. pont).

117 A fenti megfontolásokra tekintettel az első jogalap első–negyedik részét megalapozottnak kell nyilvánítani.

118 Ilyen körülmények között a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni anélkül, hogy a többi jogalapot vizsgálni kellene.

Az első fokon előterjesztett keresetről

119 Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet maga is érdemben eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.

120 A jelen esetben a per állása megengedi a határozathozatalt.

121 A jelen ítélet 86–118. pontjában foglalt megfontolásokra tekintettel a vitatott rendeletet lényeges eljárási szabályok megsértése miatt meg kell semmisíteni.

A vitatott rendelet joghatásainak annak egy új rendelettel való felváltásáig történő fenntartásáról

122 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 264. cikk második bekezdése értelmében a Bíróság, ha szükségesnek ítéli, megjelöli a semmisnek nyilvánított jogi aktus azon joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak.

123 A jelen ügyben, jóllehet a fellebbezési eljárás rámutatott, hogy a vitatott rendeletet a lényeges eljárási szabályok megsértésével fogadták el, nem mutatott rá ugyanakkor egyetlen olyan hibára sem, amely érintené ezen aktusnak, amely az 1234/2007 rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket tartalmazza, ezen utóbbi rendelettel való összeegyeztethetőségét.

124 Következésképpen az, ha a vitatott rendelet megsemmisítése annak elrendelése nélkül történne, hogy joghatásai fennmaradnak addig, amíg annak új aktus lép a helyébe, nemcsak veszélyeztetné e végrehajtást, de sértené a jogbiztonságot is.

125 Ilyen körülmények között a vitatott rendelet joghatásait a helyébe lépő új jogi aktus hatálybalépéséig fenn kell tartani.

A költségekről

126 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.

127 E szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében, amely 184. cikkének (1) bekezdése alapján alkalmazandó a fellebbezési eljárásra, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

128 A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a Tilly-Sabco kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének a 2016. január 14-i Tilly-Sabco kontra Bizottság ítéletét (T-397/13, EU:T:2016:8) hatályon kívül helyezi.

2) A Bíróság a baromfihús-ágazatban alkalmazandó export-visszatérítések megállapításáról szóló, 2013. július 18-i 689/2013/EU bizottsági végrehajtási rendeletet megsemmisíti.

3) A 689/2013 végrehajtási rendelet joghatásai a helyébe lépő új jogi aktus hatálybalépéséig fennmaradnak.

4) A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások

i — A jelen szöveg 49. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.